
Sekce: Deset evropských režisérů očima Variety

Sekce: Deset evropských režisérů očima Variety

1. 7. 2011, autor: Tereza Šimůnková, rubrika: Studenti

Ani v letošním festivalovém programu nechybí mezi devatenácti filmovými sekcemi desítka snímků, které vybrali američtí kritici z mezinárodního filmového časopisu Variety. Dřívější Dny kritiků Variety ovšem nesou nový název – Deset evropských režisérů očima Variety. Ne bezdůvodně.

Kritička Alissa Simon, která za magazín Variety sekci zaštiťuje, říká: „Chtěli jsme zdůraznit, že v centru naší pozornosti stojí právě filmaři a jejich potenciál. Naše mise však zůstává stejná: představujeme debuty a druhé filmy evropských režisérů, které stojí za pozornost pro svoji živost, invenci a vášně.“

Američané tentokrát vybrali velmi pestrou skladbu: pět žen a pět mladých mužů odlišuje národnost, prostředí a jazyk. Co ovšem mají společného, je jejich tah na branku, schopnost přilepit oči diváků na plátno. Tato (letos nesoutěžní) sekce patřila v každém ze čtrnácti roků, po které díky svému iniciátorovi Stevenu Gaydosovi varské publikum provází, k těm nejnapínavějším a nejzábavnějším na festivalu. Co ještě spojuje deset evropských filmařských nadějí?

Rozpal mě, sakra

Letošní ročník je mladý nejen za kamerou. V expresivním debutu Jako opice Švédky Lisy Aschan sledujeme vypjatý vztah dvou dospívajících dívek na pomezí přátelství, milostného vzplanutí a boje o moc. „Chci prozkoumat společenské rozpory tak, že nechám dívky jednat brutálně, v kontrastu s nevinností a zdánlivou naivitou ukázat naše tabu,“ komentuje režisérka, která ve filmu například nechala malou holčičku v leopardích bikinách svádět jejího dospělého bratrance.

Dívčím přátelstvím i erotikou se zabývá Norka Jannicke Systad Jacobsen v Rozpal mě, sakra: „Teenagery pozorují s čím dál větší nostalgií. A líbí se mi, jak se většina mladých lidí chová: jako by byli nesmrtelní a jako by jim patřil svět, i když ve skutečnosti nevědí nic o ničem. Pro mě osobně to bylo fascinující období, zažívat všechno poprvé. Někdy si přeju vrátit se v čase a třeba se ještě jednou poprvé zamilovat...“

Virtuálně i reálně

První lásku ve virtuálním světě zažívají manželé středního věku v romantické komedii rumunského režiséra Alexandru Mafteiho Ahoj! Jak se máš?. Přes chat se zamilovali – aniž by to věděli – do sebe navzájem. „Publikum v kinech je rozhodně mladší, než bývalo. Možná proto je víc baví filmy s tematikou mladých. Vlastně jsem měl štěstí s milostnými scénami – tyhle se divákům tohoto věku líbily,“ naráží režisér na nadsazené pasáže, ve kterých se osmnáctiletý syn páru touží proslavit jako pornoherec.

Prolínání moderních technologií do každodenního života zkoumá také francouzský tvůrce David Dusa v experimentálním hudebním dramatu Květy zla. Milostný příběh mladé Íranky během jejího pobytu v Paříži kombinuje se záběry z YouTube natočenými během brutálních povolebních represí v její domovině. Podle režiséra se mladí filmaři obracejí k nejmladší generaci, poněvadž tu jejich vlády přehlížejí: „Pro politiky jsou daleko důležitější akcionáři, takže třeba nabízené řešení ekonomické krize zničí perspektivu celé budoucí generace. Dnešní mladí budou určitě chudší než jejich rodiče. I když ve filmech nemluvíme o politice, zkoumáme ji a hledáme naději.“

Až to klikne

Sociálního tématu se dotýká také bizarní komedie Královská cesta Islandanky Valdís Óskarsdóttir. Třicátník Junior se po tříletém pobytu v cizině vrací zpátky na Island s balíkem dluhů, který by rád přehodil na zámožného otce. Seniora však nalezne v depresivním karavanovém parku plném zkrachovalých existencí. „Příběhy nevybíráte podle aktuálnosti, ale podle vnitřní potřeby. Musíte vyprávět zrovna to, na ničem jiném nezáleží. Ovlivňuje vás muzika, kterou posloucháte, knihy, které čtete, vaše rodina. Váš mozek je pořád v chodu. Stahuje nápady a vlivy čtyřadvacet hodin denně, sedm dní v týdnu, až to jednoho dne klikne,“ věří autorka, výborná stříhačka, která mimo jiné stříhala Věčný svit neposkvrněné mysli. Až na kost jde drama Dech Belgičana Hanse Van Nuffela. S hlavním hrdinou Tomem se seznamujeme už s jako malým klukem. Putuje po významných lékařských institucích celého světa jako živý exponát cystické fibrózy, smrtelné choroby, při níž je jedinou nadějí pro nemocného transplantace plic. Že nemusí být úspěšná, dokazuje smrt Tomova staršího bratra s toutéž diagnózou. Film bez černobílých postav (Tom je tak trochu podvodníček) vypravuje, jak dospět k vyrovnání se sama se sebou.

Humor i horor

„Inspirují mě příběhy o tom, jak se člověk snaží zařadit a přežít v systému současné společnosti a jak to ovlivňuje jeho intimní vztahy,“ říká Slovenka Zuzana Liová. „V souvislosti s mým filmem Dům mě zajímá téma vyrovnávání se s naší komunistickou minulostí a hlavně to, do jaké míry přetrvává bývalý systém v myšlení lidí.“ Vypráví příběh dominantního

otce, jenž na rodinném pozemku staví domy pro své dvě dcery, kterým jinak neumí vyznat lásku. Co se asi stane, když o dům ani jedna nestojí?

Rodinným filmem je i německá komedie režisérky Yasemin Samdereli *Almanya: Welcome To Germany*. S mottem „Pozvali jsme gastarbeitery, ale přišli lidé“ vypráví příběh tří generací tureckého rodinného klanu v Německu a ptá se, jestli může být integrace „příliš úspěšná“: „Už dávno jsme si s mojí sestrou a scenáristkou filmu *Nesrin* všimly, že lidem připadá vtipné vyprávění o našem dětství. Třeba že *Nesrin* chodila do katolické základní školy a zpívala každou středu náboženské písně. My Turci že se dostatečně neintegrujeme?“

Zkrátka nezůstanou ani milovníci žánrových snímků. Hororový *Seznam smrti* britského režiséra *Bena Wheatleyho* mísí nájemného vraha, manželské hádky, úpisy krví a rituály ze záhrobí s humorem i hororem. Není divu, že porota tento „dábelský snímek“ vybrala pro půlnoční projekci.

Mafiánské psychologické drama *Itala Claudia Cupelliniho* *Poklidný život* se neodehrává v jižní Itálii, ale v chladných lesích zapadlého německého venkova, kde bývalý mafián úspěšně provozuje italskou restauraci. „Pocházím z proslavené lázeňské oblasti s malými, ospalými, spořádanými městečky perfektními pro lidi, kteří chtějí zapomenout na svoje chyby a začít znova,“ objasňuje režisér svůj inspirační zdroj. Když se však na palouku před hospodou z ničeho nic objeví mafiánův syn, jež opustil, aby si zachránil kůži, je jasné, že minulosti není možné uniknout.

Autorka rozhovoru vystudovala žurnalistiku na Fakultě sociálních věd UK. Článek vyšel 1. 7. ve Festivalovém deníku.